

Las kasvame me
tõusev sugu!

Noorsoo kasva-
tusline ajakiri

„Noorsepp“

Eesti rahvusliste skoutide „Noorsepp’ade“ hääiekandja.

„NOORSEPP“
on müügil järgmistes
kauplustes ja noorseppade
osakondade esi-
tajate juures:

Tallinnas:

- Rmtk. „Odamees“
 „ „Pihlakas“
 „ „Rahvaülikool“
 „ „Ploompuu“
 „ „Rubin“
 „ „Mutsu“
 „ „Abreithal“
 „ „Mäng ja Kool“
 Spordir. kpl. „Esto“.

Tartus:

- Rmtk. „Odamees“
 „ „Postimees“
 „ „Rohi“
 „ „Pallas“
 „ „Kinger“

Viljandis:

Leitn. Põdra

Pärnus:

Rmtk. „Uudis“.

Rakveres:

- Isand Valdmann.
 Isand Juhkam.
 Isand P. Tingas.

Võrus:

Isand Anso.

Paides:

- Tarvitaj. üh. „Iva“
 Isand Eglon.

Valgas:

Rmtk. „Postimees“.

Haapsalus:

- Rmtk. „Tamverk“
 Kirj. üh. „Laan“.

Kuresaares:

- Rmtk. „Liivi“ ja
 „Meie elu“ toimetus.

Narvas:

Isand Kärner.

Baltiskis:

R. Gildemann.

Soomes:

Isand Volrat. Rihimäki.

Noorte päralt on tulevik!

Kõik ::::

noored

loevad

„VABA MAA'd“,

--- sest ---

„VABA MAA“ on valvel
ilusama tuleviku eest.

Las kasvame me
„fõusev sugu!“

Noorsoo kasva-
tusline ajakiri.

„Noorsepp“

Eesti rahvusliste scoutide „Noorseppade“ häälekandja.
Ilmub kord kuus.

Üksik number 25 mrk.

Postiga	Kuulutused
1 aastas . . . 300	Teksti eel 1
1/2 „ . . . 150	lehek. . . 1500
1/4 „ . . . 75	Teksti taga. 1000

Vastutav toimetaja

G. LAGUS.

Telef „Merejõudude 36“

TOIMETUS JA TALITUS TALLINNAS

Uus tän. № 14. Tel. 2-66 ja 3-48.

ABITALITUS TARTUS:

Riia t. № 3. Kirjastusäri Gross ja Ko.

№ 3.

18. novembril 1921 a.

2 aastakäik.

Sisu: Dr. H. Jürgenson, Scoutingi pedagoogiline tähtsus. G. Lagus, Noorseppade lipu kätteandmine. Erna Erik, Huvireis Soome. R. Gildemann, Noorseppade meriosakond. Aug. Volrad, Laagri elust. Kroonika. Sport. Kirjastus. Kirjavastused.

Skoutiismi pedagoogiline tähtsus.

Inimese kõrgemaks elusihiks peab olema lähenemine täiusele, ideaalile. Ideaal, aade iseenesest ei ole mitte kättesaadav, kuid vähemalt ideaalsuse, aatellikuse kuju kontuurid peavad inimesele üldiselt teada olema. Inimene peab igatahes omale ettekujutada oskama seda sihti, lõpu teed, kuhu ta välja tahab jõuda, rada, mis tema parima arusaamise järele õnnelikuks peab tegema. Keha tugevad lihaksed, jõud, see on üks ideaal, keha kultuuri austaja ideaal. Väljaarenenud lihaksed, klassiline tugevus ja jõud Herkules'i (õigem Herakles) näol, see on ideaal, mille poole meie kehakultuuri austajad tüürivad. Genius, talentline teadusemees, kelle vaimlise potentsi määravad — ajukäärud — peensusteni väljaarenenud, peenelt differentseeritud, see on teine ideaal, vaimlise kultuuri austajate ideaal. Niisuguseks geeniuuseks, suurtalentlikeks teadusemeheks, keda pärast surma lahastud (lahti lõigatud), peetakse kuulsat füüsikeri ja arsti Helmholti, kelle ajukäärud kuni detailsuseni peenelt väljaarenenud olid. Nii siis kaks ilma: üks füüsiline Greeka muinaskangelase Heraklese näol, kelle

lihaksed imponeerivalt hästi väljaarenenud olnud, teine vaimline suurvaim Helmholtz, keda tema senini nägemata peenelaadilise ajukäärude arenemise pärast „vaimliseks Herkuleseks“ nimetatakse, seisavad siis inimese aatetaeva otsimistes üksteise vastu, mõlemad ühed oma otsustamisvõimulise jõu peale. Terves kehas terve vaim! — räägivad ühed juba vana Hellase kuldseist aegadest peale. — Terves vaimus ainult terve keha! — laseb nagu teine ilmavaade oletada. Kuid, kus on siin tõde? On vastata kohe raske, aga jättes kõrvale ideaale, astume elusse.

Mängijad sportlased.. ainult füüsiliselt kasvatatakse siin spordiplatsil enast, arvates lihaste arendamisega kätte saada terve kehakultuuri ideaali, läheneda kõiki purustaja Heraklese kujule! Seal istuvad ajalooramatute (sõdade jne.) ja ladinakeelsete taime nimede õppimise taga meie vaimlised sportlased, õpilased, arvates mõistuse treenerimisega jõudvat lähemale Helmholti ajukäärude ideaalile, vaimlise tervisele.. Siin ja seal, — vahest mõlemad ühe külgsed „sportlas-d“! Eks?... Läheme

edasi. Olen väitanud tihti juba ennem meie spordi nõrke külgesid, meie kooli nõrkuste kohta tuletan meelde ainult XIX aastasaja silmatorkavamad teadusemeest Aleksander Humbolti, kes oma õitseaja jõudmise momendil tähendanud, et sel ajal ei oleks suutnud gümnaasiumi lõpueksami teha ja kuulsa Moskva psühiaatri professor Korsakovi uurimisi paljude gümnaasiumi abiturientide juures, kes, olles ilma praktilise mõistusest, enesest, „mõistuslist võimlemist“ läbiteinud, psükoloogilisi karrikatuure kujutanud! Kuhu jäeti siin keha ja vaimu harmooniline väljaarenemine?...

Nüüd siis kohe oma otsekohese teema juurde, — nimelt skoutismi kasvatusteadlise tähtsuse käsitamisele!... S. o. rääkima skoutismi aatest, mitte üksikutest skoutidest! Mida mõista siis õieti skoutismi all, nagu seda mõista on tahtnud üleilmliste skoutide isa, inglise ohvitseer Sir Robert Baden-Powell ehk meie Eesti skoutide liikumise ülesvõtja, sõjas 1919 a. surma saanud võimlemise õpetaja Anton Ounapuu?... Tahan skoutismi küsimust just Sir Powelli seisukohast võtta, kõrvaldades jättes esialgselt üksi lahk-gruppeid skoutide hulgast, nagu seda meie rahvuslised noorsepad jne. on. Mis on skoutism, mida tahtis temaga kätte saada Baden-Powell? Missuguseid psükoloogilisi hingeelu momente puudutab skoutism, palju ja mis suhtes toob ta kasu õpilasele pedagoogilisest seisukohast, millest järgmised read.

Nagu teada, tuli inglise kindralil Baden-Powellil Inglis-Buuri sõja ajal, kus ta ühe linna komandandina, raskest seisukorras oli, meelde poisikesi tarvitama hakata kergemate tööde (post jne.) peale. Poisid, kellele vastavad ülesanded said antud, täitsid hästi oma tööd. Pärast sõda juba otsustas Inglise kindral edasi minna algatud töös, tahtes juhtida noorsoo kasvatamist niisugusele alusele, et noorus ise enda arenemises ja kasvatamises löbuja huvi nõiaks, seda heameelega tehes. Nii siis, ei ole skoutism mitte just vana, — laste truudus ja arusaamine oma kohustusesse ka raske sõja ajal, kus nii väga peitu armastatakse kaduda, tõi inglise kindrali selle mõtte peale, et lapsed, kes truud sõjas, peavad

ka rahu ajal küllalt korralikud olema iseene kasvatomises oma kohuste täitmise juures, et lapse isik iseenesest ei ole mitte rikutud, ta võib soodsatel tingimistel oma täiendamisele ise väga palju kaasa aidata. Nii siis ei ole skoutism mitte just tingitud ainult sõjaajaga, ei ole ta ka mingisuguse kehalise arenemise, spordi „kool“, ei kaugeltki mingisugune militarism, vaid meie nooruse tahtmine näidata oma võimet üksteist aidata, kasvatada igal ajal, igal kohal. Skoutism ei avalda üksikute noorte iseloomu atribuuti, ei, ta tahab olla kasvatamiseks süsteemiks, sünnifooniaks meie kehalises ja vaimses arenemises. Ole valmis! — See skoutide tervitus juba kõlab küllalt eluliselt praegusel ajal, skoutism — iseene kasvatomine — on meie nooruse ajakohaseks nõudeks saanud.

Läheme nüüd edasi, küsides, kui palju tahab skoutism meie noorusele tarviliku füüsilise kasvatusese vastu tulla. Füüsilises kasvatuses, nii kui vaimiiseski, näeb skoutism tarvidust. Noorus, mis kõigis skoutidesgi peegeldub, oskab spordimängu rohkem austada, kui vana inimene, sest mäng on nooruse füsioloogiline nõue! Skoutism ei püüa mitte Olümpiaadide rekordideni, ei! Ka spordi mäng on töö, moodsast spordist vahest skoutide keskel tuleks rääkida ainult kui abinõust, mitte kui eesmärgist, sihist. „Väga tarvilik on, et igal skoudil aias üks penar maad oleks“ — loeme „käsiraamatust“, tahtmine aednik, mesinik, kalamees jne. olla räägib küllalt selgesti, et skoudid oma füüsilist keha arendades tööd tahavad teha, kasulikud inimsoole olla. Skoudid „rätsepad“, „kingsepad“ jne., kui mitte just füüsilise töö esitajad puhtamas mõttes, peavad muidugi teistsuguseid, kui nende otsekohene töö, keha kultuuri arendamise teesid otsima oma füüsilise tervise süvendamiseks, kuid igalt poolt lööb läbi see, et spordis tööd näha tahetakse, et kõige tõsisemas mõttes tahetakse õppida mängides kasulikke tööd teha. On õige, skoudid ei põlga sirgetes ridades tänavatel käia, nel on omad riided ja märgid, — nad tahavad seega nii enesele, kui teistele esteetilist löbu

pakkuda; ka teretada oskavad nad harjutustel üksteist, seda tahame kõik vabatahtliku distsipliiniga, see on skoudis „tallast kuni pealaeni“ viisakus, tema vaade ja komme.

O, — ilusad olete teie, noored skoudid, õppides füüsilist tööd tegema mängides, kelle nägudel alati peegeldub nooruse rõõm, kelle elu püham mõte: „ole valmis!“... Füüsilise arenemise mitmekesisuse mõttes, nõutakse vanemate skoutide käest ka praktiliselt tähtsat ujumist, lühikese ajaga teatava maa läbikäimist jne.

Nüüd edasi. Mis annab siis õieti skoutism vaimlises suhtes? Ses mõttes seisab esimesel kohal see, et ta igas skoudis praktilist mõistust süvendab, kasvatab, nii et keskkooli kõrgema klassi õpilane seega ei pruugi rumalam olla, kui praktilist elu elanud maa poiss, kelle vaimu produktioon piiratud, kuid kellel siiski praktiline mõistus küllalt ja hästi välja arenenud on. Silmamõõt, ilmakaarede praktiline äramääramine metsades, öösi, esimene abiandmine jne., millest koolides peaaegu ei räägita ehk liiga teoreetiliselt, saavad õpilases-skoudis osavasti välja arendatud; geomeetriselised ülesanded murul saavad lõbusaks tööks ja ajaviiteks. Edasi võtame tundeilma avaldused. Tundeilm, mis koolides kasvatatud saab ilukirjanduse ja kunsti läbi peasjalikult, mida kodune elu aga tihti rikkuda võib, saab skoutismiga meeldiva omapärasuse, sest viimseni on skoudid vennad. Skout peab igapäev hääd tegema, „ole valmis igakord kaitsma oma nooremat venda,“ — nõuab skoutism! Skout armastab loomi, armastab loodust, oma isamaad. Kõik ühe ja üks kõige eest on skoudi eesmärk, ühistes füüsilistes ja vaimlikes raskustes vabatahtliku, karmi distsipliiniga tahab skout ennast elule vastu valmistada, armastada venda! Rõõmuga tuleb kuulda, et skoudid oma ema kõrgesti austavad, et neil koguni ema de aukspüha on loodud, nimelt 1 detsember igal aastal. Lähme edasi. Vaatleme kuidas arendab skoutism tahtejõudu? Skoudi „käskudest“ loeme: „Sinu tahtmine olgu, kui pingule tõmmatud vibul!“ Ütelda ja läbi viia sõna ja mõisted: Ole valmis! — nõuab kõige raudse-

mat tahtejõudu ja sinna poole püüab skoutism kõige jõuga. Skout on ustav, armastab oma kodu ja maad, põlgab halbu moodusid, nagu suitsetamist, joomist jne., on tahtejõu sümbol — valmis olla elule — on inimene jumaliku tundeilma ja praktilise mõistusega.

Mis on skoutism? — kas on tema üle ka enne mahakiskumist mõeldud, kas temast ironiseerides rääkijad ka tunnud on eneses seda mõistet, eesmärki, mis ütleb, ole valmis!? Ehk peituvad skoutismi mahakiskujate taga ainult elu kartjad, ehk on sellel „mannöövri“ mingisugune muu salajane tagamõte? — jätame lahtiseks...

Skoutismi pedagoogilist tähtsust peab nimelt allakriipsutama, meie aja elu on teda loomulikult sünnitanud, tal on eluline väärtus! Rahvusvahelise platformiga skoudid on mõeldavad segarahvusliste koolidele, puht rahvuslistes kolides olgu ainult meie eesti rahvuslised „noorsepad!“..

Mis annab skoutism koolile, koolinoorsoole? Esiteks, kasvatab kehaliselt, armastusega õpetades füüsilist tööd mitte põlgama. Teiseks kasvatab praktilist mõistust, arusaamist elust, mille üle psühiaatrid tihti kaebanud, et koolides vähe rõhku antakse praktilise mõistuse arenemisele. Kolmandaks süvendab tundeilma, pidades igat skouti oma vennaks, keda peab avitama, kasvatab sõprust, õpetab armastama loomi, loodust, isamaad. Neljandaks kõvendab tahtejõudu, nagu pingule tõmmatud vibu on nende tahtejõud, teha kõike, et olla valmis. Ühesõnaga, kasvatab koolinoorsugu füüsiliselt, vaimliselt, eetilisel ja esteetiliselt. Skoutism saab nagu valgustatud tuletõrjiks merel, mis näitab koolile, meie pedagoogilisele laevale teed uuenduste kätte saavutamiseks ja ellu viimiseks, nagu seda lapsed füsioloogiliselt ise tahavad... Mis annaks skoutism mitte kooliskäija noorusele, ütleme vahest meie maapoisiile? Maapoisil ei ole iseäralist tarvidust füüsilisest kasvatuses, ta kasvatab ennast oma füüsilise tööga igapäev, praktilist mõistust on tal ka küllalt, tahtejõudu vahest ka, kuid tundeilm lonkab, ta võib väga rahuliste elada

ainult oma kõhule, ega teiste õnnetus ei pruugiks teda just väga liigutada — siin ongi, kus skoutiism appi tuleb, öeldes talle: Iga skout on sinu vend, iga skoudile pead sa valmis olema! Skoutiism kasvatab maapoisid tundeilma, süvendab seda, rakendab tugeva tahtejõuga kõrge eetilise väärtusega tundeilma.

Skoutiismist on räägitud võrdlemisi vähe, tema tähtsus noorsoole aga ülisuur! Kuid skoutiismis näen ma ka pahesid (kas ei saa ilma töötusteta? Misjaoks peale eluõäästmise märgi veel teised aümärgid? Tütarlaste juures peaks skoutiismi pisut teisiti võtma. Skoutiism peaks arstide ja psükoloogide raudse kontrolli alla käima, et mitte noorus ennast kasvatades omale viga ei tee jne.), — kuid eesmärk, siht: olla

terve, elada vennale ja kodu maale sünnib kõrgesti hindama skoutiismi kasvatusteadlist tähtsust, kui abinõu, mis arenevat last kehalise ja vaimlise harmooniale viib, füüsilisele ja hingelisele ideaalile üheskoos lähendab nii õppivat noorsugu kui mitte õppivaid noori.

Olge tervitatud teie, sinisilmalised!.. sini-must õhtutaeva valged kustumata tähed!..

Nähes teid, ütleb ka meile vanemale põlvele elu oma karmi, käskiva häälega: Ole valmis! ..

Alati valmis! Eks?

Tartu, 24. X. 1921.

Dr. Hermann Jürgenson
tegelik arst.

Pidulik lipu üleandmine Harju noorseppadele 9. oktobril 1921 a.

G. Lagus.

Juba ammu oli Harju noorseppadel 3 järgu eksam ära antud, juba valmistati 2 järgu eksamile vastu, aga mitmesuguste takistuste tõttu ei olnud võimalik veel rinnamärkisid välja jagada ega lippu kätteanda.

Takistustest saadi ajajooksul üle ja 9 oktoobriks oli määratud pidulik rinnamärkide väljajagamine ja lipu kätteandmine.

Taevataat oli meile vastutulelik ja oli ilusa päiksepaistelise sooja ilma saatnud.

Kella 10 koguvad noorsepad „Kalevi“ aeda kokku, suurem jagu kõik vormis. Meri-rühm sinises merimeeste vormis ühes sellevärviliste mütsidega, esimene naisrühm rohekas-pruunis vormis ja teine rühm oma endistes luulelistes helesinistes riietes valge mütsiga, mis iseäranis meeldivalt teiste hulgas välja paistavad. Maa rühm omas sinises vormis lenduri mütsi laadiliste peakatetega.

Kõigil rõõmus ja põnev meeleolu.

Ilmuvad pealikud, lipud ja kaunis hulk pealtvaatajaid, peajasjalikult noor-

seppade vanemad ja vanematekogu liikmed.

Noorsepad asuvad rivisse, mis kujutab nelinurka ühe lahtise servaga. Paremalt tiival — merirühmad, keskel naisrühmad ja vasakul tiival maarühmad. Paremale tiivale asub Mereväe orkester, kuna lipud eemal asuvad. Iga rühma lipu jaoks on määratud üks lippur ja organisatiooni lipu jaoks peale lippuri kaks assistenti; lippur oli merisepp, kuna üks assistent naissepp ja teine maasepp oli.

Kell 11.15 ilmub Vanematekogu juhataja ase-admiraal Pitka ja ülemjuhataja kamandab: „Vaik — pealikut tervitage!“ Noorsepad annavad au, muusikakoor mängib „Porilaste“ marssi ja ülemjuhataja ligineb raportiga. Teised vanematekogu liikmed asuvad paremal tiival.

Muusik vaikib. Ase-admiral Pitka tervitab noorseppi ja toonitab lühikeses kõnes päeva tähtsust ja lõpetab kõne järgmiselt:

„Harju noorsepad!

Täna, kus Teil kõigil noorseppade kolmande järgu eksam tehtud, kus Teil kõigil noorseppade töötus antud ja Teie kõik noorseppade kolmanda järgu märgi kättesaanud olete, on mul au Teile anda, Vanemate kogu ja selle juhatause nimel, Teie lipud.“

Üksikutele rühmadele lippusid kätte andes pöörab ase-admiral Pitka iga rühma poole asjakohaste sõnade ja tervitustega, kindlat lootust avaldades, et rühm lippu au sees hoiab ja noorseppade aadetele ustavaks jääb.

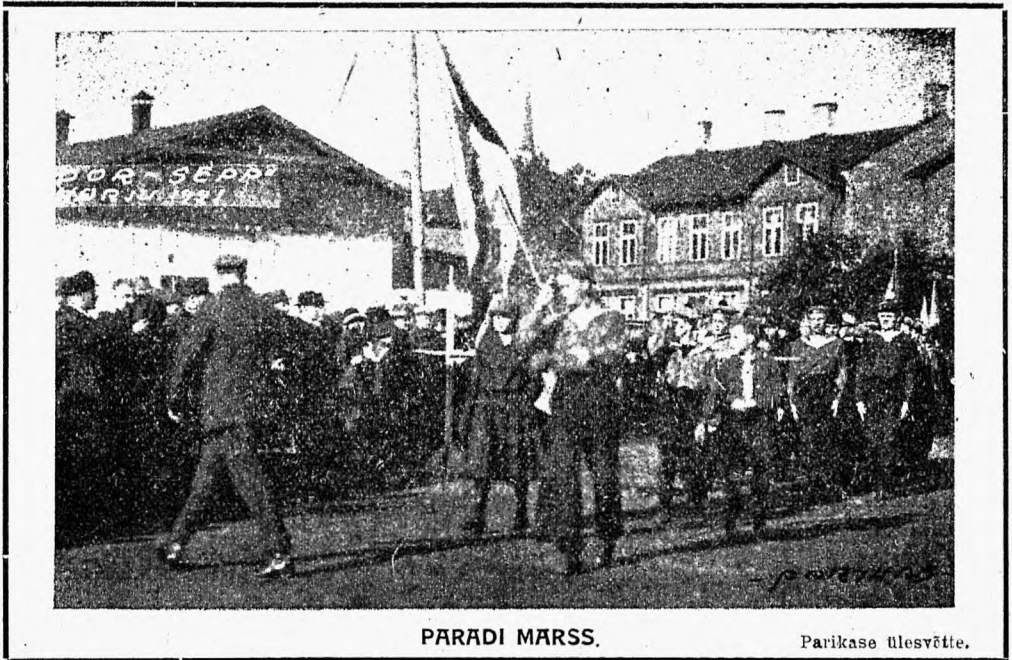
tuse nimel kätte anda Teie maleva lippu.

Vaadake! sellesse lippu on meie kalli ja kauni kodumaa looduse värvid koondatud: Sinine tähendab meie sinist taevast mis meie kodumaad õrnalt ja hiilgavalt katab.

Must tähendab meie esivanemate higiga leotatud viljakandvat musta mulla pinda.

Valge tuletab meile meelde meie kaunist talve, kus üks kolmandik aastast valge lumi meie kodumaad katab. Äga selle lipu värvid ütlevad Teile veel muudgi.

Sinine — ustavuse värv, manit-

PARADI MARSS.

Parikase ülesvõtte.

Nüüd läheb adjutant organisatiooni lipu järele. Kõlab komando „Lipu tervituseks valmis!“ mille peale antakse „noorsepa au“ ja rühmade lipud tervitavad, muusikakoor mängib „Porilaste marsi“. Lippur seisatab neljanurga lahtise külje keskkohal. Müsik vaikib. Kolmevärviline lipp on pooleldi lahti. Ase-admiral Pitka läheneb lipule ja seda noorseppadele andes peab tema järgmise kõne:

„Harju noorseppade maleva! Nüüd kus Teil rühmad on organiseeritud ja rühmadel lipud käes, on mul au Teile vanemate kogu ja juha-

seb Teid ustavaks jääma oma rahvale, oma kodumaale.

Must — tõsiduse värv, kutsub Teid oma rahva ja kodumaa asja tõsiselt võtma ja igasugust kerge-meelsust põlgama.

Valge — süütuse värv, manitseb Teid ausateks ja puhtateks jääma. Muinas-aegse laeva kuju sellel lipul tuletab Teile meelde, et meie merirahvas oleme, kelle kodumaad meri kolmest küljest piirab; see tuletab Teile meelde et juba vanal hallil ajal meie esivanemad vahvad mere-sõitjad olid ja hüüab Teile: saage nende väärilisteks!

Teisel lipu küljel, lootuse värvi rohelisel pinnal hõbe tähtedega kirjutatud „Eesti Noorsepad“ näitab, et Teie, Eesti noorsepad, olete oma rahva lootus. Täitke tema lootust!

Ja nüüd, kus Teie seda kõik kuulnud olete, vastake minule. „Kas Teie saate kõik oma kohused täitma isamaa ees, kas saate head tegema teistele ja elama noorseppade seaduse järele?“

Selle peale vastavad noorseppad „au andmisega“, mis jaatavat vastust tähendab.

Astub jällegi välja kõikide poolt austatud meie vanemate nõukogu esimees: „Noorsepad soovin Teile õnne!“ „Tänu!“ kostab, kui ühest suust.

Nüüd kutsub ülemjuhataja h-ra Lepp noorseppi veel kord lipu all noorsepa vande tötust äraandma ja kooris korratakse pühaliku vande tötuse sõnu.

Peale selle astub vanemate nõukogu poolt h-ra Rikand ette ja valdab tulise kõnega noorte sügavat tähelepanemist:

NOORSEPPADE PEAKORTER.

Parikase ülesvõtte.

Kõne lõpus hakkab lippur lippu lahti keerutama ja sel momentil, kui lipp täiesti lahti läheb ja tuule käes uhkelt lehvima lööb, kõlab komando: „Au lipule!“ ja noored sepad teevad au lippule ja kostab vali teritus: „Tere — tere — terel!“ Muusika koor mängib rahvushümnust.

Tuju on kõigil pühalik, kõik tunnevad, et siin midagi tähtsat sünnib, kõik elavad kaasa momendiga. Võib olla, saab see lipp aastakümned edasi tulevikus ühele tugevale, laialisele organisatsioonile kõneleda võima tänasest sündmusest, kus meie, ringike noori, teda kindla lootusega oma salasoovide ja sihtide sümboliks võtsime.

„Noorsepad!

Sirgetesse ridadesse koondatult tervitasite Teie praegu Teile annetatud lippu ja töötasite talle kindlat ustavust. Jäägu see tähtis pühalik silmapilk Teile eluajaks meelde.

Noorsepad!

Kui rahvas oma jõulisemaid mehi malevasse saadab oma maa ning kodu kaitseks, siis koonduvad need mehed lipu ümber ning yannuvad sellele, oma kodumaad truult kaitsta ning tema rahu ja õnne eest, kui tarvis, oma elugi ohverdada. Kui vaenuväed maale tungivad, et seda laastamisele anda ja oma vägivalla alla rõhuda, siis lähevad kodumaa kaitsjad oma lipu all välja, et peale-

tungijaid tagasi lüüa ning nende tagedaid plaanisi nurja ajada. Nii on lipp siin ühenduse, võitluse ja vabaduse sümboliks.

Kui kodanikud, kes ühistest huvidest seotud, kokku astuvad, et mõnda seltsi ehk ühingu luua, kus ühisel jõul selle või teise etteseatud sihi poole rühitakse, siis võtavad nad omale, jällegi oma ühenduse, oma ühise töö embleemiks lipu.

Kui meie isad ja isaisad, ning praegugi veel meie suguvennad ja õed maal, kus vabamaks toimetuseks tarvilised võimalused olemas, rõõmsamat elus pidu — pulmi pidasid ehk peavad, siis sündis ja sünnib see ka praegugi lehvivate lippude all. Pikemailgi pulmasõitudel on lipp tähtsam kaaslane, mille ümber sõnakamad naljamehed ning lõbusamad pulmalised koguvad, et pillihäälega võidu metsi ja orgusid laulust ning hõisketest rõkkama panna. Ka siin on lipp ühenduse, kuid veel enam rõõmu sümboliks.

Kui Eesti ärkamise aja tegelased aastakümnete eest oma sugurahvast rahvuslisele iseteadvusele hüüdsid, siis leidsid nad tarviliseks selle iseteadvuse nähtavaks tunnismärgiks ja tema meeldetuletajaks ning õhutamiseks lippu luua. Ja nad seadsid Eesti rahvusliku lipu karskematest värvidest: taevasinast, mullamustast ning süütuse valgelihkest kokku, pühitsesid teda parvetel ning õnnistasid lootuse värinal. Sest selle lipu sisse peitsid nad omad igatsused, omad ootused ning oma usu Eesti õnnelikumasse tulevikku. Ka see lipp sai ühise sihi, kuid veel enam lootuse ning usu sümboliks.

Noorsepad! Ka teil on ühise eesmärgi, võitluse, rõõmu, lootuse ja usu sümbol, ka teil on oma lipp. Hoidke teda au sees, pidage teda puhtaks, kandke teda kõrgel! Lehvigu ta vabalt ning uhkelt! Et aga see nii olla võiks, selleks pidage pühaks oma ühingu eesmärgi, kasvatada iseendid ja vastastikku üksteist tubliduses, mehisuses ning aususes. Tõusku teist üks parem sugulane! Ja kõrgele Teie lipp! Seda kõike olge valmis kätte püüdma

väsimatalt, järeljätmatalt, täna, homme ja igal ajal. Olge valmis!

Ja nüüd mõtleme oma kodumaa peale oma hümnuse laulus, omas südamlikus eestpalves:

Mu isamaa, mu õnn ja rõõm!"

Muusikakoor mängib rahvushümnust, mida noorsepad kaasa laulavad. Selle lõpul ilmuvad 3 noorseppade esitajat ase-admiral Pitka juurde ja paluvad teda, selle tänuks, mis tema noorseppade heaks teinud, ühte 3 järgu märki aumärgina vastu võtta ja kanda. Lastakse vanemate nõukogu esimeest elada, mille peale tema tänab kõiki pealikuid nähtud töö ja vaeva eest ja hüüab neile ühes noortega elagu. Peale selle tehtakse tarvilised ümberrivistused paradimarsile. Sirgete ridadena lähivad pealtvaatajate eest mööda noorsepad, iseäranis valdas kõigide huvi teise maa rühma noorukeste marss. Ühkelt saluteerivad lipud ja noorsepad meie vabadussõja kangelase ja luugupeetud ase-admiral Pitka ees, keda mina sel päeval esimest korda seesuguses rõõmsas tujus nägin. Võin tema rõõmu ettekujutada selle ilusal päeval. Mitte asjata ei ole vaeva nähtud, ega töötatud! On tekkimas lootust äratav jõud, tuleviku kindlustus, ja see teadmine on tasuks nähtud vaeva eest. Lähivad aastad ja meie tõusev sugu saab uut kindlat teed rajama... Saab kehastama meie päeusi...

Vahepeal on tehtud mitmed ülevõtted, siis võetakse veel kõik noorsepad kogupildiks ja lõpuks kõik pealtvaatajad.

Ülesti seatakse noored rivisse ja muusika saatel algab lippude äraaatmine peakorterisse. Kõige ees muusikakoori järel sammub vanematekogu esimees ühes juhatussega, neile järgnevad organisatiooni lipp ja rühmad oma pealike ja lippudega.

Tänavatel kogub murdu rahvast, kitsas ülus tänav on täiskilutud uudishimulistest. Huvitusega vaadeldakse iseteadliku sammuga marsivaid noorseppi.

Peakorteri ees seatakse hargrivisse. Antakse komando: „Au lipule!“ muusika mängib „Porilaste marssi“

„AUU LIPPULE!“

Parikase ülesvõtte.

ja rühma lipud ja noored saluteerivad, organisatiooni lipp viiakse peakorterisse, temale järgnevad sinna rühma lipud.

Röömsa marsi helidel lähevad noorsepad laiali, tähtsast päevast sügavaid muljeid kaasa viies.

Algab pikk ootamine järgmise pidustuse peale. Kibe kooli aeg ei anna nendeks palju mahti.

Tänane päev oli tähtis päev organisatiooni elus ja jääb kauemaks ajaks kõigile meelde.

Noorsepad, seda päeva mälestades jääge truuks oma organisatsioonile ja oma lipule ja kaitske neid igal ajal ning kohal. See on Teie püha kohus ja selleks olge alati valmis!

9. oktoobril 1921.

Noorsepp'ade huvireis Soome.

Erna Erik.

Helsingis.

Vihma peale vaatamata olid meid vastuvõtmas „Partiolaised“. Lühikese pakkide järelvaatamise järgi viidi meid kristliku skoutide majasse. Sealsamas asus ka „Partiolaiste“ keskoimkond. Vaevalt suutsime endid korraldada ning majas ümbervaadata, kui meid saali paluti, kus meile kaetud kohvilaud rõemsasti vastu valendas. Tublid võileivad, maiustused ning soe kohv tegid

peagi tuju heaks, nii et merehaiguse jäljed, kahvatus ja roidunud olek peatselt kadusid, ning maad andsid ülevoolava rõõmule. Mis kudagi paigal ei lase püsida, ning kõigil silmist vastupeegeldas. Kohvi järele saime igaüks punase roosi, ning väikese vaheaja järgi, millal saalis lauad ja toolid nurka olid koondatud, algas mäng Lõbusad ja elavad Soome mängud äratasid meis nii palju huvi, et ei märganudki, millal

aeg nõnda kaugele jõudis, et meie Viiburi poole teele pidime asuma. Täna-sime siis lahke vastuvõtmise eest ning läksime oma pakkide järgi, kuid „Partiolaised“ olid nobedamad olnud ning suuremad pakid omale näpanud ja sammusid meie pakke kandes kas kõrval või meie ees. Jaamas muretseli meie jaoks era vagun, nii et meie lähedalt reisida võisime. Kella 9 paiku kajas masina vile. Meie, eestlased kes sellega harjunud oleme, et rong veel peale viilet tubli 5 minutit viireleb, enne kui täie käigu sisse saab, olime üsna imestand kui rong kohe kiires tempos liikuma hakkas. Seni kui „Partiolaisi“ näha võisime, lehvisid rätikud. „Elage hästi, näeme Savonlinnas“ oli viimane tervitus, mida neilt kaasa viisime.

Rongil.

Vagun, milles meie asusime, oli kaunis oma välanägemise poolest. Puhas kollaseks lakeeritud, andis ta hea mulje. Et meile mees noorseppade poolt pool vagunit tarvitada jäeti, siis võisime endid üsna hästi ära mahutada. Enne aga, kui magama heitsime, tegime omavahel otsuse, mitte uinuda, kuni Rihimäelt mööda oleme sõitnud. Rihimäel asus nimelt „Partiolaiste“ ühisus, mille juhatajaks h-ra Volrat on, kes aga meile Tallinna külaskäigust saadik õieti armsaks oli saanud. Tahtsime siis Rihimäge näha, kuid asi läks teisiti. Väsimus oli nõnda suur, et pooled vastu panna ei suutnud ning magama jäid. Nõnda said siis ainult üksikud Rihimäge näha, kuna teised rahuga väsimust puhkasid. Selle vastu aga kajas kella 3 öösi läbi vaguni hää: „Nais noorsepad, pange riide ja platvormile“. Lähemal järelepärimisel selgus, et olime Kouvola jaamas, ning sealsed „Partiolased“ olevat meid tervitama tulnud ning soovivat virulaisi näha. Viie minuti jooksul oli meist enam jagu jaama esisel. „Partiolaised“ olid endid jaama ette korralikult ülesseadnud ning nende vastu seati ülesse meie rivi. Tervitused ning vastastikused „Elagu“ hüüded. Kohe olid aga korvid lagedal ning nendest kingiti igale ühele lillekimp ja kaks pakikest maiustustega. Kouvola tütreid aga taipasid, et muist meist vagunis olid. Meie seesviibijate imestus oli suur, kui

naeratavad tütarlaste näod vaguni uksele ilmusid, korve käes kandes. Korvid olid ära ilustud sinine-must-valge paeltega. Nendes olid lilled, ja pakikesed samuti sinine-must-valges paberis. Sarnane vastutulelikkus oli kuni pisarateni liigutav. Tahtmata tõusis küsimus: millega oleme sarnast armastust ära teeninud „Partiolaste“ poolt kuid vastust talle ei leidnud. Rong aga viis meid edasi. Lillesi õrnalt raamatute vahele mälestuseks pannes jäi nii mõnigi tüdruk tähepanelikult järelemõttele. Harutasid ka nemad küsimust, millest see vastatulelikus ning armastus?

Minul aga seisis ta kaua meeles ning näis mulle otse tühjusest vastu naervat. Siis aga löi ta selgemaks ning ma tuln otsusele: „See on vennaveri, mis Soomet ja Eestit ühendab“, jah see on vennaveri mis südame kiiremaltsuksuma paneb ning silmad särada lööb, teist vennasrahvast tervitades.

Tarati jaamast tuli meile nais noorseppadele juhiks heasüdamline sõber, kes meile kõige tee seletust ja nõu andis, — nais „Partiolane“ Kuni Mannia en.

Viiburis 30. VI. 21.

Kell 1/2 7 sõitis rong jaama hoone ette ning meie olime siis Karjala pealinnas. Aknast väljavaadates silmasime Viiburi tütreid ja poegi, kes meile jaama vastu olid tõtnud. Pakid pandi meil ühte virna ning muusika saatel sammusime rahva koolimaja poole, kus meile öökorter oli valmistatud.

Toas, kus meie asusime, olid voodid korraldatud, kuid panime neid vähe tähele, sest rongis olime ju endid hästi väljapuhanud. Suuremat tähelepanu kinkisime pesemise nõudele, sest kõigil oli tahtmine ennast võimalikult ruutemini puhtaks pesta ja vähe korraldada.

Rahva koolimaja võimlemise saalis olid kaks lauda ülesseatud ning nende lilledega kaunistud laudade ääres maitsetes Viiburi kohv suurepäraliselt. Selle juures ei puudunud südamlilikud kõned ja tervitused. Räägiti palju sooje sõnu ning pikaldase rääkimise juures tähepanelikult kuulates ei olnud meil tõlki vaja. Nii ülihästi mõistsime üksteist.

Peale homikueinet läksime linna vaatama. Käisime Viiburi lossi tornis, kust tore vaade linna ja selle ümbruse peale avanes. Käisime ka muuseumis kuid $\frac{1}{2}$ 2 olime juba laeval „Nuiamaa“, millega sõit Põhja lahte ja Saima kaanali algas. Siin vast peasis Soome ilu esile. Kõrged kaldad, metsatukkade seas valendavad suvimajad, teiselpool jälle madal kallas just kui tahaks oma õrna roheline rohu ja lehtpuu salkadega vee alla pugeda. Kirjeldamata ilus vaade. Saima kaanali vaadates hakkasin tahtmatalt mõtlema ini-

mese jõust, mis loodust taltsutada on suutnud. Palju on tööd olnud, kuid siiski on inimene võitjaks jäänud, ja nüüd juhib ta tugeval käel voogude käiku. Tunni ajalise sõidu järgi astusime maale. Sammusime siis mööda Saima kaanali kallast Juustila poole. Ilusas kohas asus võerastemaja, kus meile lõunasöök oli valmistatud. Jälle rikkalikult kaetud laud ja kodune olek oli see, mis meid vastu võttis. Kõned ja tervitused ja vastastikku „elagu“ hüüded laenetasid ühest saali otsast teise. (Järgneb).

Noorseppade meriosakond.

Meie tegevusest ja selle edene- misest.

Peale jõupingutuste oleme nii kaugele jõudnud, et alles paar kuud tagasi asutet merirühmast, õigem öelda salgast, nüüd Meriosakond välja on kujunenud. Kasvav huvi noorte keskel mere vastu on suutnud neid mere rühmadesse koondada. Iga teine skout tahab olla merirühmas! Raske oleks aga olnud ühel juhtida arvuliselt kolmkord suuremat kogu, kui harilik rühm, sellepärast siis oligi tarvis luua suurem üksus, nimelt Meriosakond, mille alla koondet merirühmad. Osakonnas võib olla mitu rühma, ja seni ongi juba olemas kaks merirühma, kuid peagi tuleb alus panna ka kolmandale. On juba skoudi eksami järele ära antud merirühma III järgu eksamid ja asutud kavakindlale õppusele. Paljud noortest on aga ise õppimiste ja teadmistega ette jõudnud, ning võivad selle-tõttu kevadel merirühma II järgu eksamid ära anda.

Merirühma II järgu eksami eelnõuded ja programm on järgmised:

- 1) peab äraantud olema III järgu merirühma eksam, ja vähemalt kolm kuud olema merirühmas;
- 2) peab tundma kompassi ja selle järel laeva kurssi;
- 3) peab tundma merikaartisi;
- 4) peab tundma kõik merimärgid;

5) peab teadma meresügavuse mõõtmise abinõud;

6) peab teadma laevakiiruse mõõtmise abinõud;

7) peab teadma laevade hääle signaalid;

8) peab teadma laevade sõidu tuled;

9) peab teadma meteoroloogia alal: tuul, udu, vihm, pilvitus;

10) peab teadma signaali alal:

a) rahvusvahelist signaliseerimist ja
b) oskama rääkida morse ja semafori tähestiku järel;

11) peab oskama teha vähemalt kümme merisõlme;

12) peab oskama iseseisvalt paati juhtida.

Meie eesmärgist.

Meil ei ole eesmärgiks, elukutseliseks merimeesteks saada, — ei! elukutse valib endale igaiüks ise.

Meil on eesmärgiks kasvatada ja kasvada isaisade vaimu ja vaimus, saada julgeteks, agarateks, tublideks ja vahvateks isamaa poegadeks, kes jälgiks meie eelkäijaid, armastades ja kaitstes oma kaunimat kodu kollet!

Meie oleme rannal sündinud, rannal kasvanud, ja kas peaksime siis sellest võerduma? — Meres näeme ka oma rahva suuremat tulevikku. Sellepärast — kus vaja, peame olema ka merimehed.

21. X. 21.

Rud. Gildemann.

Laagri elu ja selle korraldus.

Sagedasti on selle üle koosolekutel räägitud ja skoutide lehes kirjutatud, kuid siiski ei ole veel noorte jaoks midagi kindlat eeskava olemas, mille järele noored võiks ilma vanema juhatajate abita toime saada laagris ja selle korraldamises.

Tahtsin siin mõned põhijooned laagri elust ja selle korraldamisest esitada, mida võin oma mõne aastase töö tegemise ja nägemise põhjal teistele soovitada.

Arvatavasti kõik skoutide ühised ja rühmad teevad suve jooksul ja vahel ka talvel huvireisusi kodu õuest kaugemale, monikord jäävad metsa hõlma laagrisse nõdaliks ja paariks, kus tuleks siis valida eeskujulik korraldus ja puhtus. Sagedasti unustatakse need skoutide sääduse pea nõuded, kus puhtusest ja korraldusest räägitakse ja laagri elu muutub „täi turu“ sarnaseks paigaks ja pea jääb seal elamine kõigile vastumeelseks, sellepärast, et seal puudub peremees talust ja keegi ei taha teise käsku täita vaid ütleb, „tee ise kui tahad“ ja nii jääb kõik tegemata! Veelgi võib nii käia, et nooremad ja nõrgemad, kui ei ole midagi kindlat korraldust, ega ka seda, kelle käsku peab kuulma ja täitma. Nende väärnähtuste kõrvaldamiseks soovitatakse võtta tarvitusele järgmised abinõud:

Enne kui kuhugile laagrisse minnakse, koguvad minejad kõik kokku ja määratakse laagri pealik ning seavad kokku laagri elu ja korralduse jaoks juhtnõõrid, mille järele valitud laagri pealik saab valvama ja korraldama, et kõik kes laagris on, tema käskusid ja korraldusi täpi pealt täitma saav.d. Kõik peavad selle eest hoolt pidama, et laagri pealiku käsud täidetud saavad, ja need kes käskusid ei täida, teaksid et nemad saavad sellekohase seaduse järele karistud mis võib olla mõne ülemäärase töö tegemine ehk koguni, laagrist ära saatmine.

Määratud laagri pealik astub kohe ametisse ja on nii kaua kui laager kestab.

Laagri paiga valimist toimetab laagri pealik teiste nõusolemist küsides. Laagre paigaks tuleb valida kuiv ja kõrge koht ja kui võimalik vee ligidale, kus võiks käia ujumas ja saada söögi ja joogi vett.

Kui nii on laagri paik välja valitud, pannakse telgid püsti, määratakse tuleaseme jaoks paik, vähemalt 5 ehk 10 sülda telkidest eemal. Kui kauemaks ajaks laagrisse jäädakse, korraldatakse laagre ahi ja pliit, kus võib keeta ja leiba küpsetada.

Selle järele otsitakse kohalik paik väljakäigu koha jaoks kõige vähemalt 25 sülda telkidest, piiratakse see oks-tega, kui muidu puid ei ole, kaevatakse auk maa sisse umbes 2 jalga sügav ja lai, pikkus selle järel kui palju on laagres olijaid. Sinna juure tehakse puulabidas, millega heidetakse mulda auku selle järel kui seda on tarvitatud, et see ei pääseks ümbruse peale avaldama paha mõju. Peale selle määratakse laagri platsi suurus, plats puhastatakse risust ja muust, et seal oleks lõbus ja armas olla nii kui kodu õues kunagi. Ka keller on laagris tarvilik, selleks kogutakse samlaid, kastatakse need märjaks, nii et need ei tilgu ja nende sammaldega kaetakse kinni kõik niisugused söögi ained mis soojust kardavad. Sammalde peale pannakse vähe oksid õige harvalt, et tuul pääseb läbi puhuma. Keller tehakse alati põhja poolele mäe küljele ehk kivi ehk puu taha, kus on vähem päikest. Niisuguses keldres seisab piim terve päeva soojana ja või kõvana.

Kui kõik need algvalmistused on tehtud, kutsub laagri pealik kõik kokku, loeb neile oma esimese päevakäsu ette ja kuulutab laagri elu alganuks, samal silmapilgul tõmmatakse lipp ülesse, millele kõik auu annavad, selle järele lauldakse mõni isamaaline laul ja kõik lähevad jälle tööle. Ohutul kell 9 kutsub ülem jälle kõik kokku, kus salkade juhid annavad aruandeid päeva tööst. Peale selle antakse juhatusi ja määrusi päevakäsu kaudu järgmiseks päevaks, peetakse õhtune Jumala teenistus ja see kes

on päeva jooksul agaram olnud saab auu osaliseks lippu alla lasta ja järgmisel päeval jälle üles tõmmata. Keel 10 ehk $\frac{1}{2}$ 11peab olema kogu laager magamas, sest õhtune uni on palju

tervem, kui hommikune. Kes nende juhataste järel tahab käia, leiab laagri elust palju rõemsaid silmapilke.

Soomes.

Aug. Volrad.

Kroonika.

Noorseppade organisatsioonidele.

Ajakiri „Noor Sepp“ algas ilmumist Harju noorseppade häälekandjana, kus juures igaüks püüdis seda toetada jõudumööda oma kaastöega.

Tema püüb olla noorseppade mõtete laialikandja, püüab laiemates ringkondades tutvustada noorseppade liikumise tähtsusest meie tuleviku kohta.

Rõõmuga võime konstateerida, et ikka laiemaks läheb noorseppade liikumise laine: igas maakonna linnas on juba omad organisatsioonid asutatud.

Tähtsaks teguriks organisatsiooni töös on tema häälekandja. Meie noored organisatsioonid ei suuda aga igaüks omale seda soetada.

Ühishäälekandja oleks tingimata tarvilik. Seda aga veel väljaanda on võimata, kuna Harju noorseppade ja teiste vaated selles asjus ei ole selginud. On kavatsus jõulu ümber esimest noorseppade kongressi kokkukutsuda kus siis kõik tähtsamad küsimused, muu seas ka häälekandja asjus, otsustatud saaksid.

Kunni selle ajani tuleb „Noor Seppa“ toimetusele kõigile organisatsioonidele vastu ja pakub neile ruumi ajakirjas.

Tuleks igal pool valida isik, kes hakkaks korraldama osakonna tööd ja kelle peale toimetuse teatava vastutuse selles asjas jätta võiks.

Järgmine number ilmub 15. det. jõulu albumina, suuremas kaustas, kus toimetuse iga organisatsioonile ruumi saab jätma.

Käsitirju palutakse mitte hiljem kui 1. detsembriks ära saata.

Toimetuse.

Eesti rahvusliste skoutide noorseppade vanematekogu avamise koosolek Tartus peeti 16 oktoobril Tartu tütarlaste gümnaasiumi ruumides. Olid ilmunud sõjaväe s. s. „Kalevi“, „Postimehe“ toimetuse, koolivalitsuse ja seltskonna esitajad, kokku 25 liiget. Koosolek algas kell 5,10.

Avas koosoleku pealik hra A. Michelson kõnega, milles toonitas eestlaste rahvuslist võitlust aastasadade jooksul, noorseppade idee ülevõtmist, skoutidest lahkulöömise põhjusi ja lõpuks, milleks praegune koosolek kokku kutsutud. Koosoleku juhatajaks valitakse ühisel häälel hra dir. Univer, protokollerijaks hra P. Kitzberg. Päevakorra punktiks võetakse põhikirjaga tutvunemine, mis ette loetakse, sest mõned koosolijatest olid asjaga alles vähe tuttavad. — Vamemate kogu põhikirja kohta avaldakse soovi seda samal koosolekul parandusele võtta, kuid lükatakse enamuse soovil edasi järgmise koosolekuni ja otsustakse seni Tallinna vanematekogu põhikirja järele töötada.

Iseäranis huvitavaks läheb noorseppade ja rahvusvaheliste skoutide vahekorra lahendamise küsimus. Mitmed, kes noorseppade ideega veel põhjalikult tuttavad pole, näevad opositsioonis asjata noorte jõu raiskamist ja soovivad skoutidega ühes töötada. Asja kohta võtab pikemalt sõna hra K. Kirp, milles ära seletab noorseppade põhimõtteliku lahkuminekku, tuues näitusi ka välisriikidest, kus skoutism ikkagi rahvuslikul alusel seisab (skoutismi on tunnistanud 57 riiki) ja lõpuks väärnähtusi skoutide malevas. Temaga ühinesid ka teised ja soovisid, et noorseppad oma idee eest võitleksid kuni

sk. mal. väljasureks — ehk rahvuslikule alusele asuks, — seega kuni lõpuliku võiduni.

Vanemate kogu juhatuse liikmeteks valitakse häälte enamusel: hra kindral Pödder, polk. Kann, Schönberg, Univer ja pr. Paltzer.

Koosolejad avaldavad soovi, et juhatuse koolivalitsuse poole pööraks noorseppade põhimõtete tutvustamisega ja võimalikul korral rohkesti õpetajaid ja pädagooge vanematekogusse kutsuks.

Seega pandi alus Tartu noorseppade vanemate kogule.

— — —

Võrust.

30. oktoobril s. a. andsid 88 algajat Ugala Noorseppade eksami komisjoni juures Noorsepa III järgu eksami ära. Tõutuse andmine sün-

nib loodetavasti 6 novembril s. a., millega oleks ka lõpulikult esimesed Noorsepad organisatsiooni vastuvõetud.

Onu Jaan.

— — —

1. detsember — „Emade püha“.

Noored seppad 1. detsember pühendage emadele! Mõtelge välja mõnda väljapaistvad rõõmu temale selleks päevaks. Sellel päeval olgu iga väiksem ema tahtmine Teile püha.

Harju Noorseppade vanemate kogu otsustas „emade pühal“ väikest ühist koosviibimist korraldada, kus nooredseppad saavad ülesse astuma paladega, mis pühendakse Eesti emadelle.

„Emade püha“ õhtu saab ära peetud Tallinna seminariumi ruumides Vene tän. № 22. Algus kell 7 õhtul

Sport.

Euroopa esivõistlused sõudmises.

Hiljuti peeti Amsterdami lähedal Euroopa esivõistlusi sõudmises, millest 7 Euroopa riiki: Belgia, Helveetsia, Prantsusmaa, Ungari, Itaalia, Hollandi ja Hispaania osa võtsid.

Neil võistlustel tulid Helveetsia ja Hollandi kahes ja Belgia ühes võistlusnumbris esivõitjaks.

Uus ilma rekord.

500 mt. jooksus seadis inglase Mauntain rahvusvahelistel võistlustel Stokholmis üles uue ilma rekordi ajaga 1 m. 5,6 sek. Endine rekord mis 1920 a. prantslase Delvarthi poolt ülesseatud, oli 1 min. 5,8 sek.

Uus saksa reekord.

Hooga kaugushüppes on hamburlane Schuhmacher Berliinis üles seadnud uue saksa rekordi, tagajärg 9.80 mt. Endine Saksa rekord, mis 1909 a. saadik senini püsis, oli 9,51 mt.

Autode kiirus.

Itaalias peeti proovisõitu autodel, kus parem aeg ühe kilomeetri sõi-

dus (lendava stardiga) 22,3 sek. oli. Rahuloldav kiirus.

Rahvusvaheline õhupallide võidulend Gordon Benneti karika peale.

Oktoobris peeti ära rahvusvaheline õhupallide võidulend, mis Brüsselist algas ja millest 15 õhupalli või balloni osa võtsid. Varemalt avaldatud Eta teate järele rehkendati võimalusega, et võidulend Eestist läbi läheb, kuid nüüd on õhupallide maandumine Inglis- ja Iirimaaal sündinud. Väljakuulutatud võidulennu tagajärgede järele oli neil võistlustel esimeseks helveetslane Armbrustel balloonil „Zürich“. Ta maandus Iirimaa idapoolsel kaldal Lamburi juures, ära lennates 750 klm. Võitjana omandas A. rändava Gordon Benneti nimelise karika, (mille varematest väljamängimistest meil hiljuti lähem kirjeldus ilmunud).

Teiseks oli võidulennul ameeriklane von Hoffmann balloonil „Saint Louis“ 745 klm. ära lennates. Tal oli lennul hädaohtlik juhtumine, nimelt langes ta ballon 20 klm. liri rannast eemal merde. Õhupalli teine

piloot M. Kibben hüppas õhupalli gondlist välja, mille tagajärjel õhupall uuesti tõusma hakkas, kuid selle peale siiski viimaks merde langes. Mõlemad piloodid said õnneks ühe möödasõitva auriku poolt merest välja püütud. Kolmas oli inglane Cpeener balloon „Margarec'il“ 663 klm. ära lennates. Neljas oli prantslane Dubois balloonil „La Marne“ 600 klm. ära lennates ja viies inglane Danyill balloonil „Bandshee“ 559 klm. pikkuse lennuteega.

— — —

Tall. koolinooresoo kergejõustiku võistlused.

Algasid 1. okt. „Kalevi“ väljal ja kestsid 2. okt. Võistlustest võttis osa kümnekond Tallinna kooli. Võistlejate arv — ligi 50.

Vaatamata vihma peale, mis jooksupiteele veeloike jättis, on just jooksupitee tagajärjed rahuloldavad. Tõkkekõrgus jooksus seadis isegi uue noorsoo rekordi Pessa üles, ajaga 19,7 sek., enne 20,4 sek., teiseks Niinemägi (college) 20,9 sek. ja kolmas (kaubanduskoolist) Vakker nõrga ajaga.

Naiste 60 mt. jooksus võitis Saarits (õhtukeskkool) 9 sek., teiseks Pärnapuu, kolmandaks Peet.

3000 mt. 1) võitis Haav (kunstkaasitöökool) 10 m. 32 sek., 2) Kruusamägi (õhtukeskkool) 10 m. 38,2 sek., 3) Kilmberg, 10 m. 56 sek.

100 ja 400 mt. peeti eeljookse 400 mt. jooksust tuli Seiler (õhtukeskkool) esimesena kohale, ajaga 57,8 sek. Vaatamata, et tal viimase möödamineku juures takistus tuli ja jooksu tempot vähendama pidi oli siiski aeg hea.

Kaugushüppes: 1) Niinemägi 5,69 mt. 2) Noss 5,29 mt. 3) Spansmann 5,28 mt. Viimased kaks I realkoolist.

Odaheites: Parem tagajärg Lehtmetsal 37,92 mt.

Paremaid tagajärgi saadi kettaheites, kus Rähni 31 mt. 26,5 cm. esimesele kohale pääsis.

Teivashüppes: Palm 2,90 mt.

100 mt. lõpujooksus: Lang, ajaga 12,2 sek.

800 mt. jooksus Seiler ajaga 2 m. 22,3 sek. mida heaks pidada ei või.

Hooga kõrgushüppes: leg hüppesega 1,55 mt.

4×200 mt. teatejooksu võidab õhtukeskkooli meeskond ajaga 1 m. 49,1 sek.

Naiste kaugushüppes tuleb esimesele kohale Ploompuu 4,54 mt. ning 4×60 mt. teatejooksus komermetskool, aeg 36,2 sek.

— — —

Ratsavõistlused Tartus.

Tartus peetud ratsavõistlused, mille tagajärjed allpool toome olid kaunis head.

Võistlused avas ratsapolgu signalistide koor marsiga, millele järgnes ilu-vahetussõit 30 ratsaniku osavõttel. Ratsanikud, kellel muude sõjariistade kõrval kõigil ka rahvuslipukestega piigid olid, demonstreerisid mitmesuguseid ratsasõidu stiile, mis kena vaatepilti pakkus ja veel kenama mulje järel jättis.

Iluvahetussõidule järgnes raiumine mõõgaga. Sellest ja järgnevast numbritest võtsivad osa 15 ratsanikku. Raiumise võistlustel tuli ratsanikudel tagaseinal ja täiel sõidu allüüril mõõgaga sõidutee ääre püstipanõud teibaid raiuda ja maa peale kui ka õhku riputatud „õle-kukkesid“ ja kotti läbi torgata. Auhinna saamiseks oli rohkem lootusi sel, kes teiba otsast kõige väiksema tüki ära löi.

Mõõgavõistlustele järgnesid võistlused ülesseatud märkide läbitorkamisel piikidega. Seda ülesseatud objektide — praegusel korral, mitte vaenlase sõdurite — vaid õlekottide ja muude läbitorkamist täiel sõidu kiirusel ja kuidas selle järel ratsanikud omi ülesandeid täites sama kiirelt edasi ratsutasid pikku piike ühest otsast kinni hoides enese ümber keerutasid — seda kõike oli tore pealt vaadata. Mõõga ja piigi võistluste järel tuli võistlus sõidus üle takistuste, milleks olid üles seatud põõsaste read, aiad, järelehtud kivimüür ja kraav. Sõidus üle takistuste võis tähele panna, et ratsanikkude hobused küllalt head ei olnud, kuna ratsanikud oma julguse poolest küll midagi soovida ei jätanud. Tuli ka ette, kus hobused komistades maha kukkusid, kuna ratsanikud ainult

põrutada said. Eelmises võistluses üle takistuste sõidus nõuti, et takistuste võtmine puhtalt s. o. ilma takistust ümberajamata ja puutumata sünniks. Oli ka kavas kiirsõit üle takistuste. Selles võtsid paremad ja asjatundlikumad ratsanikud osa.

Oli ka dshigiteerimine. Maha pandi terve rida madalaid lippe, mida ratsutajad ennast täiel allüüril sadula alla lastes puudutama pidid.

Veel hüppasid ratsanikud ka täielt allüürielt hobuse seljast maha ja kargasid jälle hea osavusega selga. Ühel mahahüppamisel ei saanud üks ratsanikkudest enam hobuse selga ja kukkus maha uperkuuti lennates, suuremat viga saamata.

Eellõpul oli joondumine takistuste peal.

Sõideti kolme kaupa, nõuti et hüpe üle takistuse — kraavi — korraga sünniks, mis ühel kolmel ka heasti õnnestas.

Võistluste lõputipuks oli ratsamäng „pulmad“.

Oli mõnikümmend ratsanikku kes pulma rongina reas platsile sõitis. Ratsanikkude oma hobustele olid veel hobused etterakendatud.

Selles pulmarongis ei puudunud pruut, ega ka teised asjamehed. Ühel hobusel oli suur õllevaat seljas, kuna peigmees tagant järel tuli. Tehti kisa ja kära ning aeti hobustega. Olid ka turniirid keskaja stiilis. Üks tegi võimlemisnumbrid „päikest“ kangil, mida kahel tublil allüüril sõitvate hobuste vahel hoiti. Sarnased olid ratsa mängud.

Võistluste tagajärjed olid järgmised:

Raiumised mõõgaga:

1) Andersonn, auhinnaks mõõk ühes rihmadega.

2) Lillakas, auhinnaks kannuksed.

Piigiga torkamises:

1) Root, auhinnaks hõbe uur.

2) Tauram „ kannuksed.

3) Fridolin „ „

Takistuste võtmises:

(barjeeri sõidul)

1) Toom, auhinnaks hõbe sigaritoos.

2) Tauram „ kannuksed.

Kiirsõit takistustega:

1) Tauram, auhinnaks hõbe uur.

2) Lillakas, „ kannuksed.

3) Root, „ „

Dshigiteerimises:

1) Koljo, auhinnaks hõbe peeker.

2) Nitson „ kannuksed.

Kolme sõit takistustega:

(joondumises)

1) Kitsart auhinnaks } nahk raha

2) Hüprus „ } taskud.

3) Tauram „ }

Peale ülemal nimetatud auhindade sai veel iga esimese auhinna saaja 500 mk. raha ja teise auhinna saaja 250 mk. raha.

Kõik võistlustest osavõtjad olid ratsa polgust, nendest kaks, kes dshigiteerimises esimese ja teise auhinna said, on alles juuli kuul sõjaväkke võetud nekruidid.

— — —

Rahvusvahelistel kergejõustiku võistlustel Varssavis

said eestlased 12 võitu, neist 4 esimest ja 5 teist. Tallinna tagasi jõudsid Eesti sportlased Poola spordiliidu poolt Varssavis korraldatud võistlustelt. Eesti sportlaste poolt saavutatud tagajärgedest oleks iseäranis nimetada Tammeri ja Klumbergi kettaheite saavutused: 40,61 m. ja 40,42 m. Seni on, peale nimetatud tagajärgede, üle neljakümne meetri ainult Eesti meister Ohaka visanud, nimelt 42,20 m. Hoos oli V. Ever — kõrgus 178 m. ja kaugus 6,62 m. Kõrgusest üle 1,75 m. on Eestis ainult Abrams ja Klumberg hüpanud, nimelt 1,80 m. Kaugushüppes (6,86 m.) ja Everil (6,62 m.). Saavutatud tagajärgedest võib järeldada, et Ever tuleval aastal tugevaks vastaseks Klumbergile saab. Klumberg ei saanud jala vigastuse tõttu maksimaalselt tagajärke näidata. Peale eestlaste olid võistlustel esitatud prantslased paremate jõududega, esivõitlejatega, nagu Lorrain, Fery, Gouillaus, Duquesne, Gajout. Hollandlased Bovens ja Paulen, viimane võitis Antverpeni eeljooksu 800 m. Tshehoslovakke oli üle 25 mehe, kellest Vohralik Antverpenis 1500 m. neljandale kohale jäi, aeg 4,0 m. Poolakate tagajärjed on võrdlemisi nõrgad. Ainult lühikese maa jooksus on tagajärjed head. Poola rekordid: 100 mt. — 11,1. 200 mt. — 22,8. 400 mt. — 53,0. 1500 mt. — 4,19,7. Kõrgus — 174 cm. Kaugus — 6,45 cm. Tei-

vas — 3,21 cm. Oda — 48,40. Ket-
tas — 38,39. Kuul — 11,60.

Varssavi võistluste tehnilised taga-
järjed on järgmised:

100 mt. jooks: 1) Lorrain (Prants).
aeg 11,0. 2) Piatkovski (Poola) 1¹/₂
mt. järel. 3) Skokan (Tsh.-Sl.).

200 mt. jooks: 1) Larrain (Prants)
22,4. 2) Skokan (Tsh.-Sl.). 3) Bovens
(Hollandi).

400 mt. jooks: 1) Fery (Prants.)
51,6. 2) Pauleen (Hollandi) 52,4.
3) Habich (Poola) 53,4.

800 mt. jooks: 1) Gouilleu (Prants)
2.01,3. Pauleen (Hollandi) rinna osa
järgi. 3) Pritul (Tsh.-Sl.). 4) Kisha
2,03 (Poola) tema aeg on uus Poola
rekord.

1500 mt. jooks: 1) Vohralik (Tsh.-
Sl.) 4.04,8. 2) Duquesne (Prants.)
4.14,5. 3) Baran (Poola) 4.38.

1000 mt. jooks: handycap: 1)
Ruthert (Poola) etteande 115 mt. 2)
Vohralik (Tsh.-Sl.) paigalt 2.33.

8000 mt. jooks: 1) Daquense (Pr.)
26,6. 2) Brozek (Tsh.-Sl.). 3) Pasak
(Tsh.-Sl.). 4) Nuuter (Eesti).

Teatejooks 4×100 mt: 1) Tsheh-
Slovakkia 46,5. 2) Prantsus. 3) Poola.

Kõrgushüpe hooga: 1) Ever (Eesti)
178 cm. 2) A. Klumberg (Eesti) 178
cm. 3) Kutshar (Poola) 1.72,5 cm.

Kaugusehüpe hooga: 1) Gouilleaux
(Pr.) 679 cm. 2) Klumberg (Eesti)
668 cm. 3) Ever (Eesti) 662 cm.

Teivashüpe: 1) Gajout (Pr.) 334
cm. 2) Ever (Eesti) 317 cm. 3) Fy-
bulsky (Poola) 305 cm.

Kuulitõuge: 1) Tammer (Eesti)
13,35. 2) Klumberg (Eesti) 12,55.
3) Dusar (Tsh.-Sl.) 12,05.

Ketaheide: 1) Tammer (Eesti) 40 61
2) Klumberg 40,42. 3) Eybulski (Poola).

Oda tugevama käega: 1) Klumberg
(Eesti) 58,89. 2) Szydlovsky (Poola)
46,29. 3) Ever (Eesti) 45,78.

Kirjandus.

Noorseppade käsiraamat

on ettetulnud takistuste pärast veel
alles ilmunata. Praegu on tema
kallal töötamas kaunis kogu noor-
seppi. Nimelt on töö suuremalt
jaolt noorte kätte antud, mis oma-
korda käsiraamatu huvitavamaks ja
mitmekesisemaks teeb.

Loodame raamatut detsembri kuus
trükist kätte saada.

— — —

Noorseppade Jõulualbum.

Jõuluks ilmub järjekorrase „Noor-
Sepp“ № 4 asemel suurendatud
kaustas „Noorseppade Jõulualbum“.

Jõulualbumi juures on juba tööd
alatud, ja selleks ka juba kaunis
kogu valmis töid.

On avaldatud võistlus noorseppade
keskel kõigepareme jõulu luuletuse
peale. Selleks on paljud noorsepad
ennast ülesandnud.

I auhind: 1 aastakäik „Noor-Sepp“
ja 1 käsiraamat.

II auhind: noorseppade käsiraamat.

III auhind: Noorsepa kalender.

Tööde äraandmise aeg on 1. det-
sember s. a. — — —

Noorseppade sõber.

Üueks aastaks ilmub noorseppade
kalender, kus peale muu lühidalt
kõik noorseppade elusse puutuvad
teadmised on kogutud.

Peale selle ilmub eraldi tasku-
kalender.

— — —

Kirjavastused.

Toimetus juhib noorte kirjasaat-
jate tähelepanemist käsikirjade toime-
tusse saatmise puhul järgmise asja-
olu peale:

1) Käsikirjad olgu kirjutatud tin-
diga;

2) selgelt ja arusaadavalt;

3) ainult paberi ühel küljel;

4) allakirjutada täielik nimi, mis
soovi peale saladuseks jääb, kuna
varjunimi avaldatakse.

Merisepp siin. Ilmub lähemal ajal.

— — —

Õiendus.

Toimetus palub austatud lugejaid
lahkesti vabandada „Noor-Sepp“ № 2
ettetulnud veidrate trükivigade pärast.

Nimelt on lhk. 23 kompasi juures
ilmakaarte nimetused tagurpidi ja
lhk. 24 „Noor-Seppade merirühm“
teises veerus ülevalt teine rida peab
olema: „õppused teatud kava jär-
gi . . .“

— — —

KOOLITARBE ja MÄNGUASJADE TÖÖSTUS

KOOL ja MÄNG

Töökoda: Põhja tän. 6-e. - - Kauplus: Posti tän. 4.
— — Tel. 15—25, 16—56. — —

Valmistab koolide-
le joonistus laude,
tsirkleid, joonlaude,
:: sule ja pliiatsi ::
toose, geomeetrilisi
:: kehasi. ::

Lastele ja vanadele
ilu ja mänguasju.

: Jahimeestele ja :
loodusloo kabine-
tidele täis topitud
linnud ja loomad.

Spordiseltsidele
ja spordi meestele
süste üksikult ja
:: hulgaviisi. ::

AINUKE SELLESARNANE TÖÖSTUS EESTIS.

— — — SAADUD VÄLJAMAA MÄNGUASJU. — — —

Kirjastusosaühisus

„Rahvaülikool“

Tallinnas, S. Karja tän. 23.

Soovitab koolilastele

Kooliraamatud, pildiraamatud, jutu-
raamatud, sõduripildid, äratõmbe ja
muud pldid. Kaustikud, vihud (val-
gest paberist), joonistus- ja noodivi-
hud, taskuraamatud, bloknoted. Ra-
niitsad, penaalid, penaal-taskud, sule-
pead, pliiatsid ja suled. Tinti mitmet
seltsi, kriidid, vesivärvid karpides,
vesivärvid lahtised, pinslid, sirklid.
Sirklikastid, joonistuslauad, joonistus-
paberid, kolmnurgad, joonelauad,
mallid. Salmialbumid, postkaardial-
bumid, taskupliiatsid, taskunoad, tas-
kusulepead jne. jne.

■
Hinnad
mõõdukad.
■

PARIKAS' TE
FOTO-ATELJE,

Tallinnas, Kuninga t. 1. Tel. 7-50.

Ävatud: ärip. k. 9-5, pühap. k. 11-2

□

*Täidab kõiki fotograa-
fia alale kuuluvaid töid
tuntud maitserikkusega.

Rikkalik kogu ülesvõt-
teid Eesti maast, tege-
lastest, sündmustest
::: jne. :::

□

Graveerimise
 ja metallpressimise töökoda
Heinrich Kiiver
 Kõnestr. 9-61. Tallinnas, Pikk t. 36
 Valmistab igasuguseid
 märkiseid, seltsidele,
 koolidele jne.